

Umur Bugay

Nail Tan

Tam adı Ali Umur Bugay olan senarist, hikâyeci, oyun yazarı Umur Bugay; 6 Ağustos 2019 Salı günü, İstanbul Kınalıada'daki yazlığında denizde yüzerken geçirdiği kalp krizi sonucu hayata veda etti. Cenazesi; 8 Ağustos 2019 Perşembe günü, Şakirin Camisi'nde kılınan ikinci ve cenaze namazlarının ardından Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Bugay, 17 Ocak 1941 tarihinde Ankara'da doğdu. Babası Ömer Bugay, annesi ise Seher Hanım'dır. Heykeltıraş Saim Bugay'ın kardeşiydi.

İstanbul'da Haydarpaşa Lisesini bitirdikten (1959) sonra yükseköğrenimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde tamamladı (1964).

Üniversite öğrencisiyken 1962 yılında Arena Tiyatrosunda oyuncu olarak sanat çalışmalarına başladı. On yıl kadar, Gülriz Süruri-Engin Cezzar, Halk Oyuncuları ve Dostlar Tiyatrolarında oyuncu, dramaturgluk ve yönetmenlik yaptı. 1972 yılında oyun yazarlığına ilk adımını attı. Yazdığı *Haneler*, *Reklamlar* ve *Taşıtlar* gibi mizahi oyunlar Devekuşu Kabare Tiyatrosunda sahneye konuldu. *Bizler ve Bizler*, İBB Şehir Tiyatrolarında (1977); *Bir Kadın Bir Erkek* oyunları ise Kent Oyuncuları Tiyatrosunda (1983) seyirciyle buluştu. 2000 yılında sahnelenen *Oğlum Adam Olacak* adlı müzikli oyununda dramaturg olarak görev aldı.

Mizahi hikâye ve yazılar, sanatında ilgilendiği diğer bir alandır. İlk mizah hikâyesi *Nasıl Kaleci Oldum?*, 1959 yılında *Karakedi* dergisinde yayımlandığında henüz 18 yaşındaydı. *Çarşaf*, *Milliyet Çocuk* dergileriyle *Hürriyet*, *Milliyet* ve

Cumhuriyet gazetelerinde mizahi hikâye ve yazılarını yayımlamayı sürdürdü. Çocuklara yönelik mizahi hikâyeler ve bir de roman yazdı.

Bugay'ın başarılı olduğu asıl edebî dal senaristlikti. Seyircisi bol birçok filmin senaryosu onun kaleminden çıkmıştı. Film senaryoları içinde en önemlileri şunlardır: *Cemil* (1974), *Hababam Sınıfı* (1975), *İşte Hayat* (1975), *Çirkef* (1975), *Pisi Pisi* (1975), *Deli Yusuf* (1975), *Hasip ile Nasip* (1976), *Kapıcılar Kralı* (1976), *Tuzak* (1976), *Çöpçüler Kralı* (1977), *Aslan Bacanak* (1977), *Köşeyi Dönen Adam* (1978), *Postacı* (1984), *Davacı* (1986), *Namus Düşmanı* (1986), *Yoksul* (1986), *Düttürü Dünya* (1988), *Duruşma* (1999), *Rus Gelin* (2002), *Zor Adam* (2004), *Rating Kasabası* (2006), *Sünnet Davası* (2007).

En başarılı bulunduğu, ün yaptığı alan ise TV dizi film senaryo yazarlığıydı. 1988 yılında TRT için yazmaya başladığı, 1989'da ekrana gelen *Bizimkiler* TV dizi filminin senaristliğindeki başarısı üzerine bu dalda çalışmalarını yoğunlaştırdı. 1990 yılında, Bugay Film Yapım Reklamcılık Şirketini kurarak

senaryolarını kendisi değerlendirmeye başladı. Tamamı Türkiye televizyonlarında yayımlanan TV dizi film senaryoları; *Bizimkiler* (1989-2002), *Yazlıkçılar* (1993-1999), *Saygılar Bizden* (1993), *Oğlum Adam Olacak* (1995), *Komşu Komşu* (1997), *Koltuk Sevdası* (2001), *Hayat A.Ş.* (2003), *Büyük Umutlar* (2004)'dir.

Aldığı ödüllerden bir bölümü şunlardır:

1970 *Pir Sultan Abdal* oyunuyla DİSK En İyi Oyun Yönetmeni Ödülü

1976 *İşte Hayat* ile Antalya Film Şenliği En İyi Özgün Senaryo Ödülü

1978 *Çöpçüler Kralı* ile Antalya Film Şenliği En İyi Özgün Senaryo Ödülü

Kitapları tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Sevgi Sanlı

TDK dernek dönemi (1932-1983) üyesi (1957: 855), oyun yazarı, tiyatro eleştirmeni ve çevirmen Sevgi Sanlı; İBB Mezarlıklar Müdürlüğü'nün kayıtlarına göre 12 Ağustos 2019 Pazartesi günü, İstanbul'da hayata gözlerini yumdu. Cenazesi, yine İBB kayıtlarına göre 14 Ağustos 2019 Çarşamba günü, Şişli Y. Ayazağa Mezarlığı'nda sessiz sedasız toprağa verildi.

Sanlı, 2 Temmuz 1925 tarihinde İzmir'de doğdu. Babası gazeteci, yazar Mehmet Sırrı Sanlı; annesi ise Lütfiye Hanım'dır.

İzmir Amerikan Kolejini bitirdikten (1945) sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Filolojisi Bölümünde yükseköğrenimini tamamladı (1950). Başbakanlık Basın Yayın Müdürlüğünde İngilizce çevirmen olarak devlet hizmetine başladı. Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünde "başdramaturg" unvanıyla uzun süre hizmet ver-

Hikâye / Öykü: *Türk Küçükleri / Mizah Öyküleri* (2002), *Oğlum Adam Olacak / Anılar, Öyküler* (2018), *Karılar ve Kocalar* (2019).

Oyun: *Kader Kısmet Oyunu* (2000).

Çocuk Romanı: *Kirpi Çocuk* (1983).

Ayşecan Bugay'la evli olup oğlu Ömer ve kızı Zeynep bulunmaktadır.

Umur Bugay'ın bir sosyolog kimliğiyle Türk toplumunun gelenek ve göreneklerini çok iyi özümseyerek kaleme aldığı senaryolara dayalı olarak çekilen film ve TV dizileri daha uzun yıllar halk tarafından zevkle seyredilecektir. Ruhu şad olsun!

di (1956-1976). Bu görevinin yanı sıra Ankara Radyosunda İngilizce spikerlik yaptı. İstanbul'a yerleşip oyun çevirmeni ve eleştirmenliğiyle ilgili çalışmalarını sürdürdü.

İlk oyunu *Dilsizlerin Dili*, 1950 yılında İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarında sahneye konulduğunda henüz 25 yaşındaydı. Birçok telif ve çeviri oyunu, müzikali; başta Devlet Tiyatroları olmak üzere İBB Şehir Tiyatroları ile özel tiyatrolarca sahneye konuldu. Oyun eleştirileri ve tiyatro yazıları *Devlet Tiyatroları*, *Şehir Tiyatroları*, *Hürriyet Gösteri* dergileriyle *Cumhuriyet* gazetesinde yayımlandı. Bazı yazılarında Sevgi Batur imzasını kullandığı görüldü.

Aldığı ödüllerin bir bölümü şunlardır:

1963 *Bilimsel İnsanlık* başlıklı denemesiyle *Cumhuriyet* Deneme Yarışması Ödülü

1973 *Küçük Tilkiler* çevirisiyle Ankara Sanat Sevenler Derneği Ödülü

1974 *Bu Hesapta Yoktu* çevirisiyle Ankara Sanat Sevenler Derneği Ödülü

1981 *Rita* çevirisiyle Avni Dilligil Ödülü, Ankara Sanat Evi Ödülü

1993 Kültür Bakanlığı En İyi Oyun Eleştirisi Ödülü

1997 *Sinekli Bakkal* oyun uyarlamasıyla Bakırköy Belediyesi Yunus Emre Kültür Merkezi Uyarlama Oyun Yarışması Büyük Ödülü

2001 Sadri Alışık Tiyatro Emek Ödülü

Eserleri yayımlanmışsa ilk yayım, yayımlanmamışsa ilk sahneye konuş yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Oyun: *Dilsizlerin Dili* (1950), *Menevşe Yaprağından İncinen Kız* (1967), *Bu Elma Başka Elma* (1978), *Yazılı Kaya* (1985?), *Kaygusuz Abdal* (1980, 2000).

Uyarlama: *Sinekli Bakkal* (H. E. Adıvar'dan, 1998).

Deneme: *Bilimsel İnsancılık* (1963).

Çeviri: *Küçük Tilkiler* (L. Helmann, 1958), *Oturma Odası* (G. Greene, 1960), *Kıl Payı* (E. Albee, 1968), *Kırgınlar Evi* (B. Shaw, 1968), *Küheylan* (P. Shaffer, 1974), *Altın Kollu Adam* (N. Algren, 1979), *Rita* (W. Russell, 1981), *Seçilmiş Oyunlar 1: Pygmalion / Bir Kadın Yarattım*, *Kırgınlar Evi*, *Jan Dark* (B. Shaw, 1982), *Öp Beni Kate* (S. Spewack, B. Spewack, 1987), *Şeytan Çelmesi* (V. Havel, 1990), *Sevgili Doktor* (A. Çehov, N. Simon, 1993), *Yedi Kadın* (B. Schottenfeld, 1993), *Albion'un Rüyası* (R. Norman, 1998), *Sezar ile Kleopatra* (B. Shaw, Y. E. Berköz'le 1999), *Leenane'nin Güzellik Kraliçesi* (M. McDonagh, 1999), *Bu Hesapta Yoktu* (A. N. Ostrovski, 2000), *Karanlıktan Aydınlığa* (B. Stavies, 2000), *Yüzbaşı Corelli'nin Mandolini* (L. de Bernières, Ö. Arıkan'la 2000), *Kuru Gürültü* (W. Shakespeare, M. Balabanlılar'la 2002), *Dört Kız Kardeş* (M. Treblay, 2003), *Gitta* (W. Gibson, 2003), *On İkinci Gece Ya Da Gönlünüzce* (W. Shakespeare, 2004), *Dört Oyun: Sezar ile Kleopatra, Pygmalion, Kırgınlar Evi, Jan Dark* (B. Shaw, 2004).

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünde "Sevgi Sanlı Oyun Arşivi" bulunmaktadır.

Çok iyi derecede İngilizce biliyordu.

Ayrıldığı eşi şair, yazar Sabahattin Batur'la evliliğinden iki kızı bulunmaktadır.

Sanlı, dramaturgluk bilgi ve tecrübesi dolayısıyla ülkemizde İngilizceden en iyi oyun çevirenlerden biriydi. Hem oyunları hem de çevirdiği oyunlar yıllar boyu tiyatro sahnelerinde seyirciyle buluşacak, adının saygıyla anılmasını sağlayacaktır. Ruhu şad olsun!

Şemsettin Ünlü

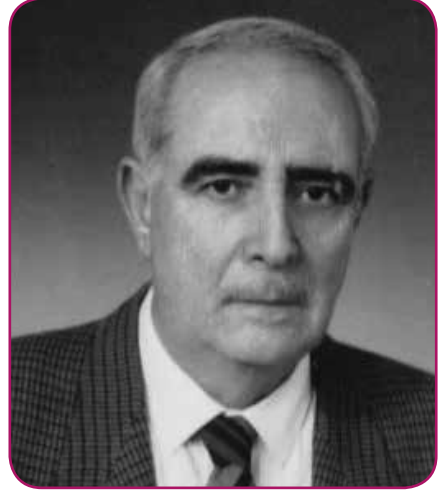
Şair, romancı ve deneme yazarı Şemsettin Ünlü; 15 Ağustos 2019 Perşembe günü, Yalova'da hayata veda etti. Cenazesi 16 Ağustos 2019 Cuma günü, Yalova Samanlı Köyü Camisi'nde kılınan ikinci ve cenaze namazlarının ardından köy mezarlığında toprağa verildi. Yakın yıllarda Yalova'ya yerleşmişti.

Ünlü, 1 Eylül 1928 tarihinde Elazığ-Harpüt'ta doğdu. Babası Salih Ünlü, annesi ise Münevver Hanım'dır. Edebiyat araştırmacısı, ders kitapları yazarı ve TDK dernek dönemi üyesi (1221) Mahir Ünlü'nün (1926-2017) kardeşiydi.

İlkokul ve ortaokulu Elazığ'da bitirdikten sonra (1943) Kuleli Askerî Lisesi (1946), Kara Harp Okulu (1948) ve İzmir Ulaştırma Okulunda (1950) askerî eğitimini tamamladı. ODTÜ İdari İlimler Fakültesi Ekonomi ve İstatistik Bölümünden yüksek lisans diplomasını aldı (1965).

TSK'de 1948 yılında teğmen rütbesiyle göreve başladı. Kore Savaşı'na katılarak gazi oldu. Çeşitli birliklerde komutanlık yapıp albay rütbesiyle emekliye ayrıldı (1970). Emeklilik döneminde de özel ve yarı resmî kuruluşlarda hizmetlerini sürdürdü. TÜBİTAK Yöneylem Araştırması Bölümünde araştırmacılık (1970-1972), GİMA'da genel müdür yardımcılığı (1972-1974), OYAK'ta genel müdür yardımcılığı (1974-1982) ve Türk Otomotiv Endüstrileri A.Ş.'de genel müdürlük (1982-1983) görevlerinde bulundu. Ankara'ya yerleşerek Dil Derneğinin çalışmalarına katkıda bulundu. *Çağdaş Türk Dili* dergisini otuz sayı çıkardı (1993-1996).

Lise yıllarında şiirle ilgilenmeye başladı. "Yalnızlık" adlı şiiri, Yaşar Nabi Nayır'ın baskıya hazırladığı *Yeni Şiirler* ki-

tabında yayımlandı (1951). Daha sonra şiir ve yazıları *Varlık*, *Türk Dili*, *Çağdaş Türk Dili*, *Adam Sanat*, *Yücel*, *Ufuklar*, *Yeni Ufuklar*, *Oluşum*, *Saçak*, *İmece*, *Yusuşçuk* ve *Kıyı* dergileriyle *Cumhuriyet* gazetesinde okuyucuyla buluştu. Şiirden sonra roman, hikâye ve deneme yazmaya yöneldi. Roman ve hikâyelerinde toplumsal gerçekçilik akımına bağlı kaldı. Memleketi Harput'ta 19-20. yüzyılda yaşanan bazı olayları, acıları, aşkları *Yukarışehir*, *Toprak Kurşun Geçirmez*, *Yüz Uzun Yıl* roman üçlemesinde anlattı. C. F. Barnaby'den çevirdiği *At Sirtında Anadolu*, *Dünya* gazetesinde tefrika edildi.

Aldığı ödüller şunlardır:

1987 *Yukarışehir* ile Orhan Kemal Roman Armağanı

1989 *Toprak Kurşun Geçirmez* ile Madaralı Roman Ödülü

1999 *Eksi Beş Kelaynak* ile Kültür Bakanlığı Cumhuriyet'in 75. Yılı Eser Yarışması Deneme Dalı Başarı Ödülü

2004 Edebiyatçılar Derneği Onur / Altın Madalya Ödülü

Kitapları tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Şiir: *Durur Bakar İbrahim* (1977), *Dirlik Düzen Türküleri* (1980), *Bin Beyaz Karanfil / Şiirler: 1977-2012* (2013).

Roman: *Yukarışehir* (1986), *Toprak Kurşun Geçirmez* (1988), *Yüz Uzun Yıl* (1993), *İsmet Paşa'nın Ağır Topları* (2003).

Hikâye / Öykü: *Kurbağa Avcıları* (2013).

Deneme: *Eksi Beş Kelaynak* (1999), *Romanların Dünyası* (2004).

Masal: *Büyülü Değirmen* (1998).

İngilizce biliyordu.

Hamra Esin Hanım'la evliliğinden kızı Günsu ve oğlu Mustafa Ünlü bulunmaktadır.

Şemsettin Ünlü, asker şair ve yazarlar içinde sanat yeteneğini şiir ve roman dallarında göstermiş; ardında adını yaşatacak önemli eserler bırakarak aramızdan ayrılmıştır. Ruhu şad olsun!